

Pružanje ugostiteljskih i/li turističkih usluga na OPG-u

Darko Marečić, dipl. iur.

Uz obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede kao primarne djelatnosti, u svrhu boljeg iskorištavanja proizvodnih kapaciteta, znanja, vještina i rada članova svog gospodarstva te osiguranja dodatnog izvora prihoda, OPG može u okviru upisane dopunske djelatnosti na svom poljoprivrednom gospodarstvu pružati ugostiteljske usluge i/ili turističke usluge. U članku pojašnjavamo uz koje uvjete i na koje načine obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo može pružati ugostiteljske i/ili turističke usluge i kojih se obveza pritom mora pridržavati, s motrišta propisa kojim se uređuje djelatnost ugostiteljstva i pružanje usluga u turizmu.

1. Uvod

Seoski turizam (agroturizam) je oblik turizma koji se razvija u ruralnim područjima, a uključuje smještaj, prehranu, rekreativne aktivnosti i upoznavanje s tradicionalnim načinom života i rada na selu. Glavni cilj agroturizma je omogućiti posjetiteljima autentičan doživljaj seoske svakodnevice, domaće hrane, prirode i kulture, uz istovremeno poticanje lokalnog gospodarstva. Obiteljska poljoprivredna gospodarstva (u nastavku teksta: OPG) ključni su nositelji agroturizma u Hrvatskoj jer: nude smještaj u autentičnom ruralnom okruženju (npr. sobe, apartmani, ruralne kuće za odmor, kampovi); pružaju usluge pripremanja i usluživanja jela ili kušanja jela narezaka, sira i dr. hrane iz vlastite proizvodnje (npr. u kušaonici/vinotočju, izletištu); organiziraju turističke aktivnosti za goste u smještaju (npr. jahanje, berbe, radionice tradicionalnih zanata, izlete u prirodu); njeguju tradiciju i kulturu kraja u kojem se nalaze, što privlači turiste željne drugačijeg, autentičnog doživljaja. Prema podacima Ministarstva turizma i sporta i Ministarstva poljoprivrede, do kraja 2024. u Hrvatskoj je registrirano oko 139.000 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, od toga njih oko 1.000 pruža ugostiteljske usluge i turističke usluge.

Ugostiteljske i/ili turističke usluge na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu mogu se pružati isključivo kao dopunska djelatnost na tom gospodarstvu, odnosno uz obavljanje djelatnosti poljoprivrede kao primarne djelatnosti obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva (OPG se ne može osnovati samo radi pružanja ugostiteljskih i/ili turističkih usluga). Drugim riječima, kroz OPG kao organizacijski oblik poljoprivrednika, poljoprivrednik se može baviti seoskim turizmom (pružanjem ugostiteljskih i/ili turističkih usluga) samo ako se bavi i poljoprivrednom proizvodnjom.

Inspekcijski nadzor nad obavljanjem dopunskih djelatnosti sukladno zakonu kojim se uređuje osnivanje i djelovanje obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva obavljaju poljoprivredni inspektori, a

pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga sukladno zakonima kojima se uređuje pružanje tih usluga, turistički inspektori Državnog inspektorata.

2. Općenito o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu

Kao što je u uvodu naznačeno, na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu obavlja se gospodarska djelatnost poljoprivrede, a uz to, mogu se obavljati i dopunske djelatnosti povezane s poljoprivrednom djelatnošću. Uvjeti za obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede i s njom povezanih dopunskih djelatnosti koje se obavljaju na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, odgovornost, prava i obveza nositelja i članova obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, propisani su Zakonom o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (dalje: Zakon o OPG-u).¹ Svako obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo upisuje se u Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (dalje: Upisnik) koji vodi Agencije za plaćanje u poljoprivredni, ribarstvu i ruralnom razvoju (dalje: Agencija).² Postupak upisa, sadržaj i način vođenja Upisnika te detaljan pregled dopunskih djelatnosti koje se mogu obavljati na OPG-u propisan je Pravilnikom o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (dalje: Pravilnik o Upisniku OPG-ova).³

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (dalje: OPG) je organizacijski oblik gospodarskog subjekta poljoprivrednika fizičke osobe koji radi stvaranja dohotka samostalno i trajno obavlja djelatnost poljoprivrede i s njom povezane dopunske djelatnosti, a temelji se na korištenju vlastitih i unajmljenih proizvodnih resursa te na radu,

1 Nar. nov., br. 29/18., 32/19. i 18/23.

2 <https://www.apprrr.hr/upisnik-poljoprivrednika>

3 Nar. nov., br. 80/23.

znanju i vještinama članova obitelji.⁴ OPG predstavlja i njime upravlja nositelj OPG-a (odabiru ga članovi OPG-a između sebe) koji je u tom svojstvu upisan u Upisnik i koji je nositelj prava i obveza OPG-a. Članovi OPG-a su članovi obiteljskog kućanstva (u slučaju zajedničkog OPG-a, članovi obitelji) i koji su u tom svojstvu upisani u Upisnik.

Prilikom upisa u Upisnik, OPG može dobrovoljno odabrati i u Upisnik upisati jednu ili veći broj dopunskih djelatnosti predviđenih čl. 13. Zakona o OPG-u, između kojih i pružanje ugostiteljskih, turističkih i ostalih usluga na OPG-u, ako za svaku od tih djelatnosti ispunjava propisane uvjete. Prilikom upisa dopunske djelatnosti u Upisnik, određuje se, i u isti upisuje nositelj upisane dopunske djelatnosti (ako su za nositelja pojedine dopunske djelatnosti posebnim zakonom propisani uvjeti, tada ih mora ispunjavati).

Skrećemo pozornost da fizička osoba poljoprivrednik koji djelatnost poljoprivrede obavlja u organizacijskom obliku samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstva upisanom u Upisnik poljoprivrednika,⁵ na svom gospodarstvu ne može obavljati dopunske djelatnosti, što znači da na svom gospodarstvu ne može pružati ugostiteljske ni turističke usluge.

3. Dopunska djelatnost pružanja ugostiteljskih i/li turističkih usluga na OPG-u

3.1. Uvjeti za pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga na OPG-u

OPG može na svom gospodarstvu obavljati **dopunsku djelatnost pružanja ugostiteljskih usluga** ako: a) ispunjava uvjete za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje obavljanje ugostiteljske djelatnosti (da je od nadležnog upravnog tijela u području ugostiteljstva, ishodio rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u); b) je za pružanje ugostiteljskih usluga odredio nositelja navedene dopunske djelatnosti (što može biti nositelj OPG-a ili član OPG-a); i c) je dopunsku djelatnost pružanja ugostiteljskih usluga kao i nositelja te djelatnosti upisao u Upisnik.

OPG može na svom gospodarstvu obavljati **dopunsku djelatnost pružanja turističkih usluga** ako je u Upisnik upisao pružanje turističkih usluga koje namjerava pružati te odredio i u Upisnik upisao nositelja te dopunske djelatnosti. Turističke usluge na OPG-u mogu se pružati sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje pružanje usluga u turizmu. Tim zakonom nije propisan formalni uvjet koji mora biti ispunjen da bi se na OPG-u mogle pružiti turističke usluge (ne treba posebno ishoditi rješenje ili odobrenje za pružanje turističkih usluga na OPG-u), nego je ispunjavanje propisanih uvjeta za pružanje turističkih usluga na OPG-u predmet inspekcijskog nadzora. U tom smislu, ako je za pojedinu uslugu u turizmu, zakonom kojim se uređuje pružanje usluga u turizmu propisano ispunjavanje određenih

uvjeta, tada OPG taj uvjet mora ispuniti (npr. za pružanje turističkih usluga aktivnog i pustolovnog turizmu na OPG-u propisano je da osoba koja te usluge pruža, mora posjedovati odgovarajuće domaće ili strano uvjerenje odnosno certifikat da je osposobljena za pružanje te usluge, a za pružanje turističkih usluga lova i prezentacije lova, OPG mora imati u vlasništvu ili posjedu šumu, biti upisan u Upisnik privatnih šumoposjednika, a nositelj ove dopunske djelatnosti mora imati položen lovački ispit).

Upis pružanja ugostiteljskih usluga i turističkih usluga kao dopunske djelatnosti na OPG-u u Upisnik provodi se odabirom (i upisom) odgovarajućeg statusa OPG-a, ovisno o tome, da li OPG uz obavljanje primarne djelatnosti poljoprivrede, obavlja i druge dopunske djelatnosti. Tako, OPG može odabrati i u Upisnik upisati pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u statusu: **OPG-za proizvodnju i usluge** (ako uz dopunsku djelatnost pružanja ugostiteljskih i/li turističkih usluga namjerava obavljati samo osnovnu gospodarsku djelatnost poljoprivredne proizvodnje); i kao **OPG za proizvodnju, preradu i usluge** (ako uz dopunsku djelatnost pružanja ugostiteljskih i/li turističkih usluga, namjerava obavljati osnovnu gospodarsku djelatnost poljoprivredne proizvodnje i dopunsku djelatnost proizvodnje i prerađivanja vlastitih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda).

ističemo...

Upisane ugostiteljske usluge i/li turističke usluge na OPG-u mogu pružati nositelj i članovi OPG-a upisani u Upisnik, članovi obiteljskog kućanstva⁶ (bez zasnivanja radnog odnosa) i radnici na OPG-u.

Članovi obitelji⁷ mogu sudjelovati u pružanju ugostiteljskih i/li turističkih usluga na OPG-u kroz zasnivanje radnog odnosa s nositeljem OPG-a.

Objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge moraju ispunjavati minimalne uvjete za vrstu, a ako se objekt kategorizira i uvjete za kategoriju sukladno ugostiteljskim propisima, a oni objekti u kojima se priprema i uslužuje hrana, moraju biti registrirani odnosno evidentirani sukladno propisima o službenim kontrolama subjekata i objekata u poslovanju s hranom.

3.2. Upis ugostiteljskih i/li turističkih usluga u Upisnik

Dopunska djelatnost pružanja ugostiteljskih i/li turističkih usluga, u Upisnik se upisuje navođenjem odabrane odgovarajuće (brojčane) oznake dopunskih djelatnosti iz Detaljnog pregleda pojedinih ugosti-

4 Poljoprivrednik, fizička osoba koja zbog samostalnog obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede ima ekonomsku veličinu gospodarstva veću od iznosa od 3.000,00 €, ili koja je po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede obveznik poreza na dohodak ili poreza do dobiti u skladu s propisima iz područja oporezivanja, ako odabere organizacijski oblik OPG-a, mora se upisati u Upisnik..

5 Samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo je fizička osoba poljoprivrednik koja se za osobne potrebe bavi poljoprivredom u okviru korištenja prirodnih bogatstava zemlje i prodajom odnosno zamjenom od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju, a temelji se na korištenju vlastitih i unajmljenih proizvodnih resursa te na radu, uključujući prodaju, znanju i vještinama članova kućanstva i ekonomska veličina gospodarstva je manja ili jednaka iznosu od 3.000 eura

6 Obiteljsko kućanstvo čine bračni i izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu, kao i njihova djeca te druge osobe koje žive u istom kućanstvu, privređuju, odnosno ostvaruju prihode na drugi način i troše ih zajedno.

7 Članovima obitelji OPG-a smatraju se bračni drugovi, izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu, krvni srodnici u pravoj liniji (djedovi i bake, roditelji, djeca, unuci i prauunci) i njihovi bračni drugovi, izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu; krvni srodnici u pobočnoj liniji (braća i sestre te njihovi potomci, braća i sestre oca i majke te njihovi potomci) i njihovi bračni drugovi, izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu, srodnici po tazbini (roditelji supružnika, braća i sestre supružnika te njihovi potomci) i njihovi bračni drugovi, izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu; pastorčad i posvojenici i njihovi bračni drugovi, izvanbračni drugovi, osobe u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu; korisnik udomiteljstva kojem fizička osoba pruža uslugu udomiteljске skrbi ili osoba koju je ta fizička osoba dužna uzdržavati odnosno osoba s kojom ta fizička osoba živi kao bračni drug, izvanbračni drug, osoba u formalnom i neformalnom životnom partnerstvu.

teljskih i/li turističkih usluga koje se mogu pružati u okviru dopunske djelatnosti, koji je naveden u Prilogu VI. Pravilnika o Upisniku OPG-ova, a koji korespondira sa ugostiteljskim i turističkim uslugama koje se mogu pružati sukladno propisima o ugostiteljstvu odnosno pružanju usluga u turizmu.

Popis dopunske djelatnosti pružanja ugostiteljskih i/li turističkih usluga:⁸

Oznaka (4)	Opis dopunske djelatnosti <i>Ugostiteljske usluge</i>	Oznaka (4)	Opis dopunske djelatnosti <i>Turističke usluge</i>
4.1.1.	vinotočje	4.2.1.	sudjelovanje u poljoprivrednoj aktivnosti
4.1.2.	kušaonica	4.2.2.	sudjelovanje u aktivnosti akvakulture
4.1.3.	izletište	4.2.3.	lov i ribolov i prezentacija načina istih
4.1.4.	sobe	4.2.4.	vožnja kočijom, biciklom, jahanje i sl.
4.1.5.	apartmani	4.2.5.	aktivni i pustolovni turizam
4.1.6.	ruralne kuće za odmor	4.2.6.	najam pribora i opreme za aktivnost
4.1.7.	prostori za kampiranje	4.2.7.	najam prostora za izlet i piknik
4.1.7.	robinzonski smještaj	4.2.8.	kreativne i edukativne radionice
4.1.8.	ostali ugostiteljski objekti	4.2.9.	prezentacija OPG-a, lovišta i šuma
		4.2.10.	posjet etno zbirka i sl.
		4.2.11.	organizacija izleta i turističkog transfera

Postupak upisa dopunskih djelatnosti općenito, pa tako i dopunske djelatnosti pružanja ugostiteljskih i/li turističkih usluga na OPG-u, obrazac zahtjeva za upis i dokaze koji se uz zahtjev moraju priložiti, propisan je Pravilnikom o Upisniku OPG-ova. Obrazac zahtjeva za upis dopunske djelatnosti u Upisnik tiskan je u Prilogu 1. tog Pravilnika, a popunjava se putem aplikacije AGRONET sustava dostupnog na mrežnoj stranici Agencije. Elektronički popunjen i ispisan obrazac zahtjeva, nositelj dopunske djelatnosti OPG-a vlastoručno potpisuje i uz dokaze dostavlja neposredno ili poštom nadležnoj podružnici Agencije koja će, nakon provjere ispunjavanja uvjeta za obavljanja dopunske djelatnosti, istu upisati u Upisnik, a nositelju izdati rješenje o upisu. Zahtjev za upis s propisanim dokazima mora se dostaviti Agenciji prije početka obavljanja dopunske djelatnosti.

Uz obrazac zahtjeva za upis dopunske djelatnosti pružanja ugostiteljskih usluga prilažu se dokazi: rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u nekoj od propisanih vrsta objekata na OPG-u sukladno zakonu kojim se uređuje obavljanje ugostiteljske djelatnosti; za objekte na OPG-u u kojemu se pružaju ugostiteljske usluge pripremanja i usluživanja jela, pića i napitaka, dok o tome da je objekt u kojem se te usluge pružaju registriran odnosno evidentiran sukladno propisima o službenim kontrolama subjekata i objekata u poslovanju s hranom; dokaz o upisu u odgovarajući registar poreznik obveznika (ako je primjenjivo).

Uz obrazac zahtjeva za upis dopunske djelatnosti pružanja turističkih usluga, kao potvrda ispunjenja zakonom predviđenih uvjeta za pružanje odabrane turističke usluge, dovoljna je pisana izjava o ispunjavanju propisanih uvjeta za obavljanje te usluge (ne mora biti ovjerena od strane javnog bilježnika) koju nositelj te dopunske djelatnosti popunjava i potpisuje u mjesno nadležnom uredu Agencije.

⁸ Popis dopunskih djelatnosti pružanja pojedinih ugostiteljskih usluga odnosno pružanje pojedinih turističkih usluga sastavni je dio Priloga VI. Pravilnika o Upisniku OPG-ova.

Npr., ako se na OPG-u namjeravaju pružati turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma, potrebno je navesti da su ispunjeni propisani uvjeti u pogledu angažiranja osobe koja će te usluge pružati (da ima odgovarajuće domaće ili strano uvjerenje odnosno certifikat kojim se utvrđuje sposobnost i razina vještine obavljanja pojedinih aktivnosti). Uz zahtjev se prilaže dokaz o upisu u odgovarajući registar poreznik obveznika (ako je primjenjivo).

4. Pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u

4.1. Normativno uređenje pružanja ugostiteljskih usluga na OPG-u

Način i uvjeti pod kojima pravne i fizičke osobe mogu obavljati ugostiteljsku djelatnost odnosno pružati ugostiteljske usluge u domaćinstvu ili na OPG-u, kao i obveze kojih se pravne i fizičke osobe u obavljanju ugostiteljske djelatnosti odnosno pružanju pojedinih ugostiteljskih usluga moraju pridržavati, propisani su Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti (dalje: ZUD) i njegovim provedbenim pravilnicima kojima se propisuju minimalni uvjeti za vrste, ako se objekt kategorizira i uvjete za kategorije objekte u djelatnosti ugostiteljstva.

Minimalni uvjeti za vrste objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na OPG-u, kategorije, uvjeti i oznake za kategorije te način označavanja kategorija propisani su Pravilnikom o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (dalje: Pravilnik).

Na OPG-ove koji gostima pružaju ugostiteljske usluge smještaja, primjenjuju se i odredbe Zakona o turističkoj pristojbi (dalje: ZTP), Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (dalje: Zakon o turističkim članarinama) i njihovih provedbenih pravilnika.

4.2. Ugostiteljske usluge koje se mogu pružati na OPG-u

Na OPG-u se mogu pružati ugostiteljske usluge:

- usluživanje (kušanje) mošta, vina, voćna vina i drugih proizvoda od vina i voćnih vina, jakih alkoholna pića i alkohola pića te domaćih narezaka iz vlastite proizvodnje u uređenom dijelu stambenog ili gospodarskog objekta vrste **vinotočje/kušaonica**, ili na otvorenom prostoru, za najviše 80 gostiju (izletnika) istodobno;
- pripremanje i usluživanje jela, pića i napitaka iz pretežito vlastite proizvodnje u objektu vrste **izletište**, za najviše 80 gostiju (izletnika) istodobno; i
- smještaja u objektu vrste **soba, apartman, ruralna kuća za odmor**, do najviše deset soba, odnosno za 20 gostiju istodobno, u koji se broj ne ubrajaju pomoćni kreveti, i **objektu za robinzonski smještaj i u kampu i kamp-odmorištu** s ukupno najviše 20 smještajnih jedinica, odnosno za 60 gostiju istodobno, u koji se broj ne ubrajaju djeca do 12 godina starosti.

ističemo...

Usluge smještaja mogu se pružati istodobno u više vrsta objekata za smještaj, ali do ukupno najviše 80 gostiju istodobno.

Gostima kojima se pružaju ugostiteljske usluge smještaja, mora biti omogućeno korištenje usluge pripremanja i usluživanja jela, pića

i napitaka (doručak ili polupansion ili puni pansion) iz pretežito vlastite proizvodnje.

ističemo...

Iznimno, ugostiteljske usluge u objektu vrste vinotočje/kućaonica i izletišta mogu se pružati i za više od 80 osoba (izletnika) radi organiziranja prigodnih tradicijskih proslava i manifestacija najviše deset puta tijekom kalendarske godine, uz obvezu prijave događaja mjesno nadležnom područnom uredu turističke inspekcije Državnog inspektorata, najkasnije tri dana prije započinjanja pružanja ugostiteljskih usluga.

Na OPG-u nije moguće objekt u kojemu se pružaju usluge smještaja (npr. ruralne kuće za odmor) iznajmljivati isključivo za održavanje proslava (npr. rođendana i tome sl.) bez pružanja usluge noćenja i usluživanja jela, pića i napitaka iz vlastite proizvodnje, niti je moguće kao izdvojeni pogon registrirati apartman koji se nalazi u stambenoj zgradi izvan prostora OPG-a (npr. udaljen 3 km od sjedišta OPG-a) te isti iznajmljivati gostima posredstvom OPG-a (budući je objekt na OPG-u funkcionalna cjelina, apartman ili druga vrsta objekta za smještaj, mora se nalaziti na prostoru OPG-a).

Na OPG-u se mogu pružati i turističke usluge uz uvjete i na način propisan posebnim zakonom kojim se uređuje pružanje usluga u turizmu.

Podsjećamo da je odredbom čl. 39. st. 9., a u vezi s čl. 33. ZUD-a propisano da se boravak više od 15 osoba u sobama, apartmanima i ruralnim kućama za koji nisu članovi uže obitelji vlasnika sobe, apartmana ili ruralne kuće za odmor za koje je on obavezan u skladu s odredbama ZTP platiti turističku pristojbu turističkim mjestima od 15. lipnja do 15. rujna, smatra pružanjem ugostiteljskih usluga smještaja.

4.3. Jela, pića i napitci koja se mogu pružati u objektima na OPG-u

OPG mora pripremati i usluživati jela, pića i napitke, na zahtjev gosta.

ističemo...

Na OPG-u se mogu pripremati i usluživati jela, pića i napitci iz pretežito vlastite proizvodnje, i to ona koja su uobičajena za kraj u kojem je OPG.

Što se smatra pretežito vlastitom proizvodnjom, a što hranom, pićima i napitcima uobičajenim za kraj u kojem se nalazi OPG, propisano je Pravilnikom.

Pretežito vlastitom proizvodnjom OPG-a smatraju se: poljoprivredni proizvodi proizvedeni na OPG-u koje pruža ugostiteljske usluge (vlastita proizvodnja); poljoprivredni proizvodi kupljeni od drugih poljoprivrednih gospodarstva upisanih u Upisnik poljoprivrednika (proizvode od drugog OPG-a mogu se kupiti i u trgovačkom mreži); nedrvni šumski proizvodi, samoniklo bilje, gljive, puževi, žabe, ribe i drugi vodeni i morski organizmi te divljač, koje član OPG-a ulovi,

ističemo...

Proizvodi za pripremu domaćih jela, pića i napitaka (brašno, riža, margarin, maslac, ulje, sol, svi začini, šećer, mineralna voda, čaj, kava i slično) ne moraju biti iz pretežito vlastite proizvodnje.

Jela, pića i napici uobičajeni za kraj u kojem je OPG su proizvodi od pretežito vlastite proizvodnje i usluženi na tradicionalan način na OPG-u (domaća jela, pića i napici).

Međutim nije dozvoljeno prodavati gostima tuđe zapakirane poljoprivredne i/li prehrambene proizvode (npr. flašice zimnice, flaširane sokove, alkoholna pića, sireve, gotove kobasice i sl.) već ih je dozvoljeno kupiti od drugih OPG-ova, samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstava (samo poljoprivredne proizvode u neprerađenom stanju) i/li poljoprivrednih gospodarstava u statusu obrta, zadruga, trgovačkog društva, upisanih u Upisnik poljoprivrednika, ako imaju registrirane i/li odobrene objekte i rješenja za proizvodnju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, bilo neposredno bilo kupnjom njihovih proizvoda u trgovini, i nuditi (usluživati) kroz nareske, gotova topla i hladna jela, te piće i napitke u okviru pružanja ugostiteljskih usluga.

Pri pružanju usluge pripremanja i usluživanja jela, pića i napitaka moraju biti ispunjeni i uvjeti propisani posebnim propisima o higijeni i zdravstvenoj ispravnosti hrane. Hrana koja se priprema i uslužuje gostima mora biti zdravstveno ispravna i sigurna za prehranu, a osobe koje sudjeluju u pripremi i usluživanju hrane i dolaze u neposredan dodir s hranom (jelima, pićima i napitcima koje pripremaju i uslužuju), te prostorije i oprema za pripremanje hrane moraju ispunjavati uvjete sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i njegovim provedbenim pravilnicima.

Prema ovim propisima osobe koje dolaze u neposredan dodir s hranom podliježu zdravstvenom nadzoru te moraju položiti tečaj o higijenskom minimumu, a prostorije, oprema i posuđe, moraju se redovito čistiti i po potrebi dezinficirati.

OPG mora osigurati dokumentaciju za utvrđivanje sljedivosti hrane (račune, deklaracije i sl.). U skladu s čl. 75. st. 2. toč.d) Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, objekt na OPG-u u kojem se gostima pripremaju i uslužuju jela, pića i napitci mora biti upisan (evidentiran) u Registar subjekata i pripadajućih objekata u poslovanju s hranom iz nadležnosti sanitarne inspekcije Državnog inspektorata (u tu svrhu, prije početka pružanja ugostiteljskih usluga, OPG mora Državnom inspektoratu dostaviti obavijest o svakom objektu u kojem pruža usluge).

ističemo...

Radi boljeg iskorištenja resursa u dijelu proizvodnje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na OPG-u i pružanja ugostiteljskih usluga na OPG-u, OPG može s drugim OPG-ovima sklapati ugovore o zajedničkoj proizvodnji.

4.4. Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u

4.4.1. Obveza ishoda rješenja za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u

Odredbom čl. 40.st.1. ZUD-a propisano je da je za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u nositelj ili član OPG-a (nositelj dopunske djelatnosti) dužan ishoditi rješenje nadležnog upravnog tijela o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u.

ističemo...

OPG može započeti s pružanjem ugostiteljskih usluga na svom poljoprivrednom gospodarstvu nakon što, nadležno upravno tijelo izda rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u.

Rješenjem se utvrđuje vrsta, kapacitet i kategorija objekta/objekata u kojem OPG pruža može pružati ugostiteljske usluge i vrsta usluge koje se u objektu/objektima mogu pružati.

Nadležno upravno tijelo za izdavanje rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u je nadležno upravno tijelo u županiji odnosno Gradu Zagrebu, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave u području ugostiteljstva, mjesno nadležno prema sjedištu OPG-a (dalje: nadležno upravno tijelo).

Odredbom čl. 40. st.2. ZUD-a propisano je da će nadležno upravno tijelo **izdati rješenje nositelju ili članu OPG-a** uz slijedeće uvjete: da je OPG upisan u Upisnik; da ima pravo korištenja objekta i zemljišta u kojem, odnosno na kojem će se pružati ugostiteljske usluge za koje podnosi zahtjev; da objekt u kojem će se pružati ugostiteljske usluge ispunjava minimalne uvjete i uvjete za kategoriju (ako se objekt kategorizira) propisane Pravilnikom; da građevina – objekt u kojem će se pružati ugostiteljske usluge ispunjava uvjete sukladno posebnom propisu koji uređuje gradnju, bez kojih, prema tom propisu, nadležno upravo tijelo ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti (poseban propis kojim se uređuje gradnja je Zakon o gradnji, kojim je propisano da se odobrenje za obavljanje djelatnosti može izdati za građevinu za koju je izdana uporabna dozvola ili druga isprava kojim se dokazuje uporabljivost građevine sukladno tom Zakonu).

Uz zahtjev se prilažu slijedeći dokazi: rješenje o upisu OPG-a u Upisnik; dokaz o pravu korištenja objekta i zemljišta (izvadak iz zemljišnih knjiga, ugovor o zakupu i dr.); dokaz o uporabljivosti građevine (uporabna dozvola ili drugi akt koji je izjednačen s uporabnom dozvolom, npr. za kamp i objekt za robinzonski smještaj, lokacijsku dozvolu); i drugi dokazi po potrebi (npr. grafičko rješenje tlocrta smještajnog objekta poput skica, idejnog rješenja, idejnog projekta i sl., izjava da nije došlo do bitnih promjena vezanih za objekt koji bi utjecali na prestanak ispunjavanja propisanih uvjeta uređenja i opreme za vrstu i kategoriju objekta u kojem se pružaju usluge – za nastavak pružanja ugostiteljskih usluga na OPG-u). Uz zahtjev se prilaže i dokaz o uplati upravne pristojbe za utvrđivanje minimalnih uvjeta i uvjeta za kategoriju objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na OPG-u u iznosu od 9,29 eura (Tar.br. 14. toč.3.st. b) Tarife upravnih pristojbi koja je sastavni dio Uredbe o tarifi upravnih pristojbi).

Odredbom čl. 39. st.9., a u vezi s čl. 35.st.1. ZUD-a propisano je da, iznimno od čl. 40. st. 2. tog Zakona, bračni ili izvanbračni drug, životni partner, srodnik u ravnoj liniji, član obitelji te nasljednik nositelja ili člana OPG-a (na čiji je zahtjev izdano rješenje) utvrđen u rješenju o nasljeđivanju, odnosno osoba koja je od nositelja ili člana

OPG-a, darovanjem ili na temelju ugovora o dosmrtnom uzdržavanju stekla pravo vlasništva nad nekretninom, u slučaju opravdane nemogućnosti nositelja ili člana OPG-a da nastavi s pružanjem usluge (bolest, starost, poslovna nesposobnost i slično), **može nastaviti pružati ugostiteljske usluge na OPG-u**, sukladno rješenju o odobrenju izdanom ranijem nositelju ili članu OPG-a, ako isходи rješenje o odobrenju koje će na njegov zahtjev izdati nadležno upravno tijelo pod uvjetom da može biti nositelj ili član OPG-a u smislu članka 30 ovoga Zakona.

Dodajemo da u skladu s odredbom čl. 35.a ZUD-a, rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u (čl. 40.st.1. ZUD-a) i rješenje o nastavku pružanja ugostiteljskih usluga na OPG-u (čl. 39.st.9. u vezi s čl. 35. st.1. ZUD-a), nadležno upravno tijelo donosi u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave (dalje: JLS) o broju, vrsti i kategoriji ugostiteljskih objekata te objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge smještaja u dijelu ili na cijelom području JLS te odlukom o kapacitetima smještajnih objekata u destinacije, a koje se donose sukladno propisu kojim se uređuje sustav turizma. Poseban zakon kojim se uređuje sustav turizma je Zakon o turizmu

Osim prethodno navedenih rješenja, ZUD regulira i **privremena rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u**. Tako je odredbom čl.39.st.9., a u vezi s čl. 34. st.4. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (Nar. nov., br. 85/15., 121/16., 99/18., 25/19., 98/19., 32/20., 42/20. i 126/21.) bilo propisano da će se nositelju ili članu OPG-a, iznimno od stavka 2. tog članka, ako je u roku podnio zahtjev za pokretanje postupka ozakonjenja nezakonito izgrađene građevine nadležnom upravnom tijelu za izdavanje rješenja o izvedenom stanju, sukladno posebnom propisu kojim je uređeno postupanje s nezakonito izgrađenim zgradama (Zakonom o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama)

te ako ispunjava uvjete iz stavka 2. toč.2. tog članka (da objekt u kojem će se pružati ugostiteljske usluge na OPG-u ispunjava propisane minimalne uvjete za vrstu i uvjete za kategoriju, ako se objekt kategorizira) izdati privremeno rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u, do izvršnosti rješenja kojim će se odlučiti o zahtjevu za donošenje rješenja o izvedenom stanju. Nadalje, odredbom čl. 39. st.9. u vezi s čl. 34.st.5. ZUD-a bilo je propisano da će se nositelju ili članu OPG-a, iznimno, ako zahtjevu priloži izvršnu građevinsku dozvolu ili izvršno rješenje o izvedenom stanju građevine te ako ispunjava uvjete iz st.2.toč.2. tog članka (da objekt u kojem će se pružati ugostiteljske usluge na OPG-u ispunjava propisane minimalne uvjete za vrstu i uvjete za kategoriju, ako se kategorizira), izdati privremeno rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u. U oba slučaja, a sukladno čl. 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (Nar. nov., br. 152/24.) OPG može pružati ugostiteljske usluge u vrsti objekta za koje je ishodio privremeno rješenje, najdulje do 31. prosinca 2026.

5. Objekti za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u

5.1. Općenito o objektima za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u

Objekt na OPG-u namijenjen pružanju ugostiteljskih usluga je funkcionalnu cjelina u kojem se, ovisno o vrsti objekta, pružaju ugostiteljske usluge pripremanja i usluživanja jela, pića i napitaka uobičajenih za kraj u kojem se nalazi OPG, iz poljoprivrednih proizvoda pretežito vlastite proizvodnje, usluge smještaja te ostale usluge u

funkciji turističke potrošnje. Za pružanje ugostiteljskih usluga, objekt mora ispunjavati uvjete propisane Pravilnikom i to minimalne uvjete za vrstu, uvjete za kategoriju (ako se objekt kategorizira) i uvjete za dodjelu oznake kvalitete (ako se objektu, na zahtjev nositelja OPG-a ta oznaka dodjeljuje). Pravilnikom je propisano koje se ugostiteljske usluge u pojedinoj vrsti i kategoriju obvezno moraju, a koje mogu pružati. Objekt mora stalno ispunjavati sve propisane uvjete sukladno kapacitetu, vrsti i kategoriji, osim u propisanim izuzecima.

Svi obvezni i neobvezni ugostiteljski sadržaji objekta moraju imati ujednačenu kvalitetu uređenja.

ističemo...

OPG koji pruža usluge smještaja u objektima sukladno Pravilniku, usluge smještaja može pružati i u tradicijskim objektu u funkciji poljoprivredne proizvodnje (klijet, pastirska koliba, katun, kažun, ribarska koliba, štagalj i slično) koji se mogu nalaziti na OPG-u i u ruralnom okruženju izvan OPG-a.

5.2. Vrste objekata na OPG-u i usluge koje se u njima pružaju

ističemo...

Ovisno o obveznim ugostiteljskim uslugama koji se u objektu pružaju, OPG može ugostiteljske usluge pružati u objektu vrste: vinotočje/kušaonica, izletišta, soba, apartman, ruralna kuća za odmor, kamp, kamp odmorište i objekt za robinzonski smještaj.

Vinotočje/kušaonica je objekt u kojem se gostima pripremaju i uslužuju vina i voćna vina te proizvodi od vina i voćnih vina, kao i ostala alkoholna pića, namazi i naresci (suhomesnati proizvodi, sirevi i slično) koji se sljubljuju s tim pićima. Umjesto naziva Vinotočje/Kušaonica mogu se koristiti nazivi „Vinotočje“ (ako se uslužuju pretežito vina, naresci i namazi) ili „Kušaonica“ (ako se uslužuju s pretežito naresci i namazi i pića). **Izletišta** je objekt u kojem se gostima pripremaju i uslužuju topla i hladna jela, pića i napici. **Soba** je objekt u kojem OPG pruža uslugu smještaja. Na zahtjev gosta koji koriste uslugu smještaja u sobi, OPG mora pripremati i usluživati jela, pića i napitke. **Apartman** je objekt u kojem OPG pruža uslugu smještaja, opremljen da gost sam može pripremati i konzumirati hranu, ali na zahtjev gosta u smještaju, OPG mora pripremati i usluživati jela, pića i napitke. **Ruralna kuća za odmor** je objekt u kojem OPG pruža uslugu smještaja i korištenja okućnice, opremljen da gost sam može pripremati i konzumirati hranu, ali na zahtjev gosta u smještaju, OPG mora pripremati i usluživati jela, pića i napitke. **Kamp** je objekt na kojem OPG pruža gostima usluge smještaja na smještajnim jedinicama na otvorenom prostoru – usluge kampinga, a na zahtjev gosta, OPG mora pripremati i usluživati jela, pića i napitke. U Kampu OPG može pružati usluge iznajmljivanje pokretne opreme za kamping i druge usluge u funkciji turističke potrošnje. **Kamp odmorište** je objekt na kojem OPG pruža usluge kampinga za kraći odmor gosta s vlastitom pokretnom opremom za kamping, a na zahtjev gosta, OPG mora pripremati i usluživati jela, pića i napitke. **Objekt za robinzonski smještaj** je objekt u kojem OPG pruža usluge smještaja u prostorijama ili na prostorima pod neuobičajenim okolnostima i

uvjetima, a na zahtjev gosta, mora pripremati i usluživati jela, pića i napitke.

Za razvrstavanje objekta u vrstu: vinotočje/kušaonica i izletišta – moraju biti ispunjeni minimalni uvjeti i uvjeti iz Priloga I. Pravilnika; soba, apartman, ruralna kuća za odmor i kamp – moraju biti ispunjeni minimalni uvjeti i uvjeti za najnižu kategoriju iz Priloga II. i III. Pravilnika; kamp odmorište – moraju biti ispunjeni minimalni uvjeti i uvjeti iz Priloga IV. Pravilnika; objekt za robinzonski smještaj – moraju biti ispunjeni minimalni uvjeti i uvjeti iz Priloga IV.a. Pravilnika.

5.3. Minimalni uvjeti za objekte u kojima se pružaju ugostiteljske usluge

5.3.1. Minimalni uvjeti koji se primjenjuju na sve vrste objekata na OPG-u

Uređenje i opremljenost objekta na OPG-u u kojem se pružaju ugostiteljske usluge (osim objekta za robinzonski smještaj) mora biti u skladu s tradicijom kraja u kojem se objekt nalazi, te uređen i opremljen na način da je gostima omogućena sigurnost i funkcionalnost. Okoliš i vanjski izgled objekta moraju biti uređeni, a prema i uređaji u objektu ne smiju biti dotrajali i oštećeni te moraju biti stalno u funkcionalnom stanju. Rublje, posuđe i ostalo u direktnom kontaktu s gostom, kada nije u uporabi, mora biti zaštićeno od prašine i ostalih kontaminacija, a komunalni i ostali otpada mora se redovito odstranjivati. Za jedan ili više objekata moraju biti osigurana sredstva za pružanje prve pomoći (kutija za prvu pomoć).

Osim objekta za robinzonski smještaj, svi drugi objekti moraju imati ulaz, horizontalne i vertikalne komunikacije, a visina prostorija u objektu (visina od poda do stropa) mora biti takva da omogući nesmetano i sigurno kretanje gosta.

Od **instalacija**, objekt mora imati: tekuću hladnu i toplu vodu s odvodnjom (za osobnu higijenu gosta, pripremu i usluživanje hrane, pića i napitaka, pranje rublja i čišćenje objekta); električnu energiju s osvjetljenjem koje osigurava dobru vidljivost u svim prostorijama; grijanje najmanje 20 °C u svim prostorijama u kojima borave gosti (osim u objektu u kojem se usluge pružaju samo ljeti); prirodno ili umjetno prozračivanje svih prostorija; te fiksnu ili mobilnu telefonsku vezu. Iznimno, OPG koji uslužuje jela, pića i napitke na prostoru na otvorenom i u tradicijskim objektima i pruža usluge smještaja u tradicijskim objektima u funkciji poljoprivredne proizvodnje ili u objektu za robinzonski smještaj, prethodno navedeni uvjeti glede osiguranja instalacije, ispunjavaju se prema lokalnim mogućnostima.

Sanitarni čvor za goste u objektu u kojem se samo pripremaju i uslužuju jela, pića i napitci (vinotočje/kušaonica i izletišta) mora biti u blizini prostorije za usluživanje i mora se sastojati od zahoda za žene i zahoda za muškarce. Svaki od zahoda mora imati prostoriju sa visokom zahodskom školjkom sa sjedalom na ispiranje, pretprostoriju s umivaonikom, a u zahodu za muškarce, u pretprostoriji mora se nalaziti pisoar na ispiranje ili bezvodni pisoar, postavljen ili ograđen taji da se ne vidi izvan pretprostorije. Iznimno, ako vinotočje/kušaonica i izletišta uslužuju jela, pića i napitke do 10 gostiju, objekt može imati jedan zajednički sanitarni čvor za žene i muškarce u blizini prostorije za usluživanje, bilo da je zaseban ili onaj sanitarni čvor koji koristi domaćinstvo za svoje potrebe. Zajednički sanitarni čvor mora imati zahodsku školjku u umivaoniku koji mogu biti u jednoj prostoriji ili zahodsku školjku u zahodskoj kabini, a umivaoniku u pretprostoru. OPG koji uslužuje jela, pića i napitke na izdvojenom prostoru na otvorenom (trava, kamen, terasa i sl.) i u izdvojenim tradicijskim objektima u funkciji poljoprivredne proizvodnje (osim objekta za robinzonski smještaj) mora uz te sadržaje

imati jedan kemijski zahod ili zahod (zahodska školjka, umivaonik), a iznimno, OPG može omogućiti upotrebu sanitarnog čvora u drugom objektu u blizini (npr. ugostiteljskom objektu) na temelju prethodno sklopljenog ugovora.

Za pripremu i usluživanje jela, pića i napitaka, objekt mora imati **prostoriju za pripremu i prostoriju za usluživanje (blagovaonicu)**, koja može biti zasebna prostorija ili ista koju koristi domaćinstvo za sebe. Iznimno, za vinotočje/kušaonica i objekt za robinzonski smještaj, jela se mogu pripremati na OPG-u u prostoriji za pripremu, bez blagovaonice, a usluživati (samo) na uređenom prostoru na otvorenom (trava, kamen, terasa i sl.) i u tradicijskim objektima ili u objektu za robinzonski smještaj. Objekt u kojem se uslužuje samo ljeti, umjesto blagovaonice može imati prostor za usluživanje na otvorenom (npr. terasa, trava). OPG može na otvorenom ili zatvorenom prostoru pripremati hranu na tradicionalna način (roštilj, ražanj, peka, gradele, krušna peć, rašlje, kotao i sl.), ili može pripremati jela, pića i napitke na gospodarstvu, a usluživati na uređenom prostoru na otvorenom (trava, kamen, terasa i sl.) i u tradicijskim objektima u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

ističemo...

Uređen prostor na otvorenom (terasa, trava, kamen i sl.) i tradicijski objekti (klijet, pastirska koliba, katun, kažun, ribarska koliba, štagalj i sl.) mogu se nalaziti na OPG-u ili u ruralnom okruženju izvan OPG-a.

OPG mora gostima omogućiti da oni sami, na svoj način i svoju odgovornost, pripremaju i konzumiraju jela, pića i napitke na uređenom prostoru na otvorenom i u tradicijskim objektima u funkciji poljoprivredne proizvodnje

5.3.2. Zajednički minimalni uvjeti za vinotočje/kušaonicu i izletište

Vinotočje/kušaonica i izletište moraju osigurati uslugu prihvata gosta, mogućnost poziva hitne medicinske pomoći te parkiralište za 20% konzumnih mjesta. Prostor sanitarnog čvora za goste moraju biti opremljeni opremom i uređajima iz toč. 2. Priloga I. Pravilnika, a prostorija za pripremu jela mora ispunjavati uvjete iz toč. 3. Priloga I. Pravilnika.

5.3.3. Zajednički minimalni uvjeti za sobu, apartman i ruralnu kuću za odmor

Soba, apartman i ruralna kuća za odmor moraju ispunjavati minimalne uvjete glede opreme, uređenja i usluga koji su propisani u Prilogu II. Pravilnika za najnižu kategoriju objekta (za kategoriju koja se označava s dva sunca). OPG mora osigurati uslugu prihvata gosta, dostave poruka gostu, i mogućnost poziva hitne medicinske pomoći.

Modul objekta je funkcionalna cjelina određene neto-površine (na uporabi gostu) sobe, apartmana i ruralne kuće za odmor, s ulazom i dnevnim svjetlom u sobi i prostoriji za boravak.

ističemo...

Smještajni kapacitet sobe, apartmana i ruralne kuće određuje se prema broju fiksnih kreveta, ovisno o površini modula. Pomoćni krevet ne izražava se u kapacitetu, ali se navodi u izreci rješenju o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u.

Objekt može imati slijedeće kapacitete: jednokrevetna soba – jedan krevet (jedna osoba), dvokrevetna soba – dva kreveta (dva kreveta za po jednu osobu ili jedan krevet za dvije osobe); trokrevetna soba – tri kreveta (ako je površina modula za dvokrevetnu sobu veća za 3 m²); apartman i ruralna kuća za odmor – jedan, dva ili tri kreveta u svakoj sobi (za treći krevet površina modula veća za 3 m²). U jednokrevetnoj i dvokrevetnoj sobi može se namjestiti pomoćni krevet ako je površina modula veća za 3 m². U prostoriji za boravak apartmana i ruralne kuće za odmor mogu biti dva pomoćna kreveta ako istih nema u sobama. Pomoćni krevet (sklopivi) namješta se na zahtjev gosta (trosjed, dvosjed, fotelja i slično).

Namještaj i oprema smještajne jedinice (sobe) u objektu vrste soba, apartman i ruralna kuća za odmor te usluge čišćenja i mijenjanja posteljine, propisani su u toč. 3. Priloga II. Pravilnika.

5.3.4. Zajednički minimalni uvjeti za kamp, kamp odmorište i objekt za robinzonski smještaj

Osnovne vrste smještajnih jedinica za kamp i kamp odmorište su kamp mjesto i kamp parcela. **Kamp mjesto** je pojedinačno ili grupno brojem ili slično označen i uređen prostor za kampiranje (očišćen od korijenja, kamenja i sl.). **Kamp parcela** je omeđen, pojedinačno brojem ili slično označen i uređen prostor za kampiranje (očišćen od korijenja, kamenja i sl.). Kapacitet smještajne jedinice u kampu i kamp odmorištu izražava se brojem gostiju – kampista, na svako kamp mjesto odnosno na svaku kamp parcelu, po tri gosta – kampista.

ističemo...

Kapacitet za kamp i kamp odmorište izražava se ukupnim brojem smještajnih jedinica (kamp mjesta/kamp parcela) i kapacitetom smještajnih jedinica, a kapacitet za objekt za robinzonski smještaj određuje se prema broju gostiju koji mogu sigurno boraviti u njemu.

Dok su osnovne jedinice u kampu, kamp mjesto i kamp parcela, u kamp odmorištu smještajne jedinice mogu biti samo kamp mjesta.

OPG ne smije pružati usluge kampiranja na osnovnim smještajnim jedinicama koje se nalaze na katastarskim česticama koje nisu obuhvaćene rješenjem nadležnog upravnog tijela.

Pokretna oprema za kampiranje koje se postavlja na smještajnim jedinicama (kamp mjestu, kamp parceli) obuhvaća: stolove, stolice, vreće za spavanje, šatore, kamp prikolice (kamp kućica, karavan), pokretne kućice (mobilhome), autodomove (kampere), glamping opremu i sl. Bitna značajka pokretne opreme za kampiranje je da se može odvojiti od smještajne jedinice (kamp mjesta/parcele) što znači da ne smije biti čvrsto vezana za tlo (ako je primjerice mobilhom čvrsto vezan za tlo, tada se ne smatra pokretnom opremom za kampiranje). Budući da Pravilnik ne definira pokretnu opremu vrste mobilhom i glamping opreme, za njihovo definiranje mogu se analogno (supsidijarno) primijeniti definicije te pokretne opreme iz Pravilnika o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Kampovi.

Prema tom Pravilniku, pokretna kućica (mobilhome) je pokretna oprema za kampiranje od čvrstog materijala koja nije čvrsto vezana za tlo (može se maknuti) i ima kupaonicu, a glamping oprema je pokretna oprema za kampiranje koja nije, ili je samo djelomično od čvrstog materijala i koja pruža višu razinu od uobičajene usluge (npr. glamping šator – šator s kupaonicom) i/ili koja je prostorno postavljena na neuobičajen način (npr. na stupovima, drvu, vodi, stijenu).

Na smještajne jedinice u kampu i kamp odmoristu OPG-a ne mogu se postavljati glamping kućice, budući da u Pravilniku nisu navedene kao pokretna oprema koja se može postavljati na smještajnim jedinicama kampa i kamp odmorišta OPG-a.

Kamp i kamp odmorište moraju imati uređen i opremljen zajednički sanitarni čvor za goste i druge sanitarne elemente sukladno prilogu III Pravilnika – za kamp (predviđene za najnižu kategoriju kampa) i prilogu IV. Pravilnika – za kamp odmorište. U kampu mora biti osigurana usluga prihvata gosta na poziv, dostava poruka gostima i mogućnost poziva hitne pomoći. Ulaz u kamp (kolni ulaz i izlaz) mora biti kontroliran i noću osvijetljen, a prometnice unutar kampa moraju biti orijentacijski osvijetljene

5.3.5. Posebni uvjeti za kamp, kamp odmorište i objekt za robinzonski smještaj

Kamp mora imati zajedničke sadržaje (prostorije i prostore) i smještajne jedinice. Zajednički sadržaji su: prometnice unutar objekta; sanitarni čvor i drugi sanitarni elementi za goste na smještajnim jedinicama; druge prostorije i prostori u funkciji turističke potrošnje; i uređen okoliš. Smještajne jedinice u kampu su kamp mjesto i kamp parcela (mogu biti sve kamp parcele).

ističemo...

Na najviše 40% smještajnih jedinica mogu biti postavljeni mobilhomovi.

Budući da Pravilnikom nije propisano ograničenje za glamping opremu, OPG može na sve smještajne jedinice, odnosno na one na koje nije postavljen mobilhome, postaviti (vlastitu) glamping opremu, odnosno glamping šatore, budući se isti smatraju glamping opremom.

Prostorije u kojima se nalaze zajednički sadržaji ne mogu biti kontejnerskog tipa, osim za najnižu kategoriju. Na smještajnim jedinicama, ispred pokretne opreme za kampiranje, dozvoljeno je postavljanje predulaza (predšator) ili terase, od pokretnog i sklopivog materijala. Pokretna oprema za kampiranje, predulaz i terasa ne smiju biti stalno povezani za teren. Priključci pokretne opreme na infrastrukturu moraju biti demontažni. Na smještajnim jedinicama zabranjeno je postavljanje ograda, trajnih popločenja tla i slično. Kamp mjesto mora biti označeno pojedinačno ili grupno, brojem i sl., a kamp parcela omeđena i označena brojem i sl. Površina kamp mjesta i kamp parcele, broj kamp mjesta i parcela priključenih na električnu energiju i vodovodnu mrežu i odvodnju, kao i broj sanitarnih čvorova za goste sa elementima unutar istog, navedeni su u Prilogu III. Pravilnika, a za određivanje vrste, primjenjuju se uvjeti propisani za najnižu kategoriju kampa).

Kamp odmorište mora imati centralnu servisnu stanicu koja mora biti opremljena slavinom za pitku vodu s fleksibilnim crijevom i odvodnjom te kabinom za pražnjenje prenosivih kemijskih zahod. Zahodska kabina, oprema i uređaji u prostoriji za pripremu jela i blagovaonica moraju biti opremljeni opremom propisanim Prilogom IV. Pravilnika. Na kamp odmoristu ne smije se dopustiti kampiranje u kamp opremi (npr. mobilhomu) radi duljeg kampiranja, budući je kamp odmorište objekt na kojem OPG pruža usluge kampiranja za kraći odmor. Smještajne jedinice u kamp odmoristu samo su kamp mjesta.

Objekt za robinzonski smještaj može, ali i ne mora biti priključen na infrastrukturu (struju, vodu, kanalizaciju, plin, telefon), a higijenska i ispravna pitka i sanitarna voda osigurava se prema lokalnim

uvjetima (iz boce, cisterni, prirodnih izvora, vodovoda i sl.). Prostorije i prostori za pružanje usluge smještaja gostiju mogu biti prirodne mogućnosti (pećine i sl.) ili postojeće prostorije od lokalnog i prirodnog materijala (stare kamene ili drvene kuće i sl.), ili se mogu koristiti do 20 m² tlocrtne površine šatori od platna i drugih laganih savitljivih materijala ili prostorije na drvu ili od drveta.

ističemo...

Za smještaj gostiju ne može se koristiti kontejner ili mobilhome.

Prostor na kojem gosti sami na svoj način i odgovornost pripremaju i konzumiraju hranu moraju ispunjavati uvjete za zaštitu od požara (otvorena vatra ili roštilj smije se ložiti samo na mjestima pripremljenim u tu svrhu i obloženim vatrootpornim materijalom, mjesto loženja otvorene vatre ili roštilja mora biti čisto od biljnog pokrova u krugu od 1,5 m i ne smije biti na udaljenost manjoj od 3 m od prostorija, a izlazni otvori dimnjaka moraju biti na udaljenosti većoj od 3 m od krošnji drveća ili drugog zapaljivog materijala). Do 20 m od ložišta za otvorenu vatru ili roštilj mora se osigurati 100 L vode s vjedrom ili gašenje iz vodovoda i sl. ili vatrogasni aparat S-6 s prahom, s uputama na hrvatskom i najmanje na tri strana jezika. Pepel se mora odložiti ukopan u zemlju ili u odlagalište od negorivog materijala, a prije toga polit i vodom ili pokriti zemljom. Uz otvorenu vatru ili roštilj treba se nalaziti lopata i vreća pijeska u krškim područjima te vatrootporna tkanina za gašenje požara. U objektu od lakog prirodnog materijala (trstika, granje i sl.) ne smije se ložiti otvorena vatra ili roštilj.

5.4. Paušalni ugovor o kampiranju

Nositelj ili član OPG-a kao zakupodavac odnosno najmodavac može s fizičkom osobom (građaninom) kao zakupoprincem ili najmoprincem sklopiti paušalni ugovor o kampiranju u kampu, odnosno paušalni ugovor o zakupu ili o najmu ugovorenog broja smještajnih jedinica u kampu (kamp mjesta i/ili kamp parcela) na kojima zakupoprimec odnosno najmoprimec (ovisno o tome je li se sklapa ugovor o zakupu ili ugovor o najmu) postavlja vlastitu pokretnu opremu (npr. kamp kućice odnosno mobilhomove, automomove odnosno kampere, glamping opremu, šator) kroz određeno (u pravilu dulje) razdoblje tijekom godine. Naime paušalni ugovor o kampiranju (paušalnom zakupu ili najmu smještajne jedinice u kampu) obično se sklapa na više godina, iako se može sklopiti i za određeni broj mjeseci u godini, po paušalnoj cijeni (neovisno o kretanju cijena tijekom pojedinih godišnjih razdoblja/sezone prema cjeniku usluge kampiranja OPG-a), a zakupljene (unajmljene) smještajne jedinice u kampu (kamp mjesta ili kamp parcele), fizičkoj osobi zakupoprincu/najmoprincu su na raspolaganje tijekom cijelog ugovorenog razdoblja neovisno o tome kada on odluči boraviti na njima. Na taj način OPG ima siguran prihod od ugovorene zakupnine/najamnine, zakupoprimec/najmoprimec ujedno i vlasnik pokretne opreme (npr. *mobilhoma*) ima osigurano mjesto za kampiranje u kampu na duže (ugovoreno) razdoblje.

Zakupoprimec/najmoprimec može biti isključivo fizička osoba (građani), a ne i pravna osoba. Jednako tako, fizička osoba koja je sklopila paušalni ugovor o zakupu/najmu smještajne jedinice na kampu OPG-a ne smije zakupljena kamp mjesta/kamp parcele u kampu OPG-a dalje iznajmljivati trećim osobama radi smještaja (kampiranja) u njegovoj kamp opremi, niti to OPG smije dopustiti. Naime, u tom slučaju, sukladno Zakonu o zabrani i sprječavanju

obavljanja neregistrirane djelatnosti (dalje: ZZSOND) smatra se da fizička osoba zakupoprimac/najmoprimac obavlja neregistriranu djelatnost pružanja usluga kampiranja, a nositelj ili član OPG-a smatra se sudionikom u obavljanju neregistrirane djelatnosti, a što je sankcionirano tim Zakonom.

ističemo...

OPG koji pruža usluge u vrsti kamp odmorište, ne može sklapati ugovor s fizičkom osobom o zakupu ili najmu kamp mjesta u kamp odmorištu, budući se u tom objektu pružaju usluge kampiranja samo za kraći odmor gosta (kampista).

Skrećemo pozornost da OPG ne može pružati usluge „kampa u kampu“ odnosno ne može sklapati ugovore s ugostiteljima (pravnim i fizičkim osobom registriranim za ugostiteljske djelatnosti) kako bi oni na zakupljenim smještajnim jedinicama kampa OPG-a, pružali usluge smještaja (noćenja i boravka) svojim gostima, bilo u vlastitoj ili iznajmljenoj pokretnoj opremi za kampiranje, a kao što je to, sukladno čl. 36. st.3. Pravilnika o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Kampovi, omogućeno ugostiteljima koji pružaju ugostiteljske usluge u ugostiteljskom objektu vrste kamp.

5.5. Kategorije objekata za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u

Kategorizacija je postupak i način utvrđivanja vrste, kategorije objekata na OPG-u za koje je Pravilnikom predviđeno da se kategoriziraju, a provodi ga, na zahtjev nositelja dopunske djelatnosti pružanja ugostiteljskih usluga, nadležno upravno tijelo očevitom prilikom utvrđivanju uvjeta za ispunjavanja propisanih minimalnih uvjeta za vrstu (može se provoditi i bez očevida, u skraćenom postupku, na temelju raspoloživih saznanja). Objekt se kategorizira pojedinačno, a objektu se može utvrditi samo jedna kategorija.

Kategorije objekata određuju se na temelju propisanih uvjeta za uređenje, opremu, uređaje, usluge, održavanje i drugo, sukladno prilozi Pravilnika. Oznaka za kategoriju je sunce.

ističemo...

Kategorije se mogu utvrditi objektima za pružanje ugostiteljskih usluga smještaja u vrsti soba, apartman, ruralna kuća za odmor i kamp, a označavaju se odgovarajućim brojem sunca. Soba, apartman, ruralna kuća za odmor i kamp imaju tri kategorije koje se označavaju (od najniže do najviše) sa dva, tri i četiri sunca.

Uvjeti za kategorije sobe, apartmana i ruralne kuće za odmor propisani su u Prilogu II. Pravilnika, a za kamp, u Prilogu III. Pravilnika. Objekt u kojem OPG pruža ugostiteljske usluge ljeti od 1. svibnja do 31. listopada ne mora zadovoljiti određene uvjete za pojedine kategorije sukladno Prilogu II. i III. Pravilnika. Međutim, iznimno, u cilju zaštite okoliša, rublje za krevet i ručnici mogu se mijenjati samo na zahtjev gosta, ako je o tome istaknuta obavijest u objektu. Svaka vrsta objekta mora ispunjavati uvjete propisane Prilozima II. i III. za onu kategoriju u koju se objekt razvrstava.

5.6. Oznaka kvalitete objektima za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG

Oznaka kvalitete dodjeljuje se objektu koji ispunjava uvjete na višoj razini od propisanih za vrstu i kategoriju, a na zahtjev OPG-a može

se dodijeliti objektu vrste izletišta, soba, apartman, ruralna kuća za odmor i kamp koji imaju utvrđenu kategoriju koja se označava s tri ili četiri sunca. Oznaka kvalitete je **Q**. Za dodjelu oznake kvalitete, OPG mora ispuniti obvezne uvjete i propisani bodovni prag za izborne uvjete, sukladno kategoriji, a koji su propisani u Prilogu V. Pravilnika. Boduju se samo izborni uvjeti (odnosno uvjeti koji nisu obvezni) i to posebno za izletišta, a posebno za objekte za smještaj (soba, apartman, ruralna kuća za odmor i kamp). Od ukupnih 56 izbornih bodova za izletišta, potrebno je ispuniti 25 bodova, a od ukupno 78 izbornih bodova za objekte za smještaj, potrebno je ispuniti 14 bodova—ako je objekt kategoriziran u kategoriju s tri sunca, odnosno 25 bodova—ako je objekt kategoriziran u kategoriju s četiri sunca.

5.7. Označavanje objekata za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u

Oznaka objekata za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u podrazumijeva isticanje slijedećih oznaka: oznaka vrste (to je naziv vrste objekta, npr. vinotočje, izletišta, soba), oznaka kategorije za objekte kojima je ista utvrđena (odgovarajući broj oznake sunca) i oznaka kvalitete, ako je objektu dodijeljena (slovo **Q**).

Oznaka vrste, kategorije i kvalitete ističu se na ploči, u blizini objekta i na izdvojenom objektu, izrađenoj od prirodnog materijala iz kraja u kojem se objekt nalazi (domaći prirodni materijal). Na ploči se obvezno ističe natpis „Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo“ ili skraćeno „OPG“ i imenom gospodarstva, oznakom vrste, kategorije i kvalitete objekta na OPG-u. Umjesto naziva „Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo“, može se na ploči, kao i u promidžbeni materijalima OPG-a, istaknuti komercijalni naziv poput „Turističko seljačko domaćinstvo“, „Turističko seljačko gospodarstvo“, „Seljački turizam“, „Agroturizam“ i sl. Uz naziv kušaonica, može se istaknuti i naziv proizvoda koji se pretežito uslužuju (npr. „Kušaonica rakije“, „Kušaonica pršuta i kobasica“, „Kušaonica sira“ i sl.). Na ploči se mogu istaknuti i simboli (piktogrami) ponude OPG-a kako su navedeni u Prilogu VI. Pravilnika i ostale potrebne informacije (npr. obavijest o radnom vremenu OPG-a).

OPG može oznake različitih vrsta, kategorija i kvalitete istaknuti na jednoj ploči. Objekt kojemu je dodijeljena oznaka kvalitete istu može koristiti na kuvertama, memorandumima, propagandnim materijalima, brošurama, preglednim kartama asortimana, reklamama, građevini/nama, vozilima, vizualnim simbolima i sl.

Primjer isticanja oznaka objekta na OPG-u:**OBITELJSKO POLJOPRIVREDNO
GOSPODARSTVO DARKO**

VI. Darko Marečić

10 450 Jastrebarsko, Jaskanska bb.

- Izletišta Mali brijeg **Q**
- Kušaonica vina, voćnih vina i likera

- Sobe

Radno vrijeme: samo uz prethodni dogovor i na poziv (mob: 098/123 456)

6. Pružanje ugostiteljskih usluga na turističkim manifestacijama

Svaki OPG (bez obzira pruža li, ili ne pruža ugostiteljske i turističke usluge), kao sudionik proslava i manifestacija koje u promidžbeno-turističku svrhu organiziraju turističke zajednice i JLS ili drugi organizator uz odobrenje JLS, može a tim događanjima pružati ugostiteljske usluge pripremanja i usluživanja jela, pića i napitaka, uz obvezu isticanja naziva OPG-a, isticanja i pridržavanja istaknutih cijena, izdavanja čitljivog i točnog računa za pruženu uslugu i isticanja na vidljivom mjestu oznake o zabrani usluživanja alkoholnih pića, drugih pića i napitaka koji sadržavaju alkohol osobama mlađim od 18 godina te poštivanja te zabrane.

7. Prijava i odjava turista te plaćanje turističke pristojbe i turističke članarine

7.1. Popis turista, prijava i odjava turista u smještaju na OPG-u

Nositelj OPG-a, sukladno čl. 22. ZTP-a obavezan u roku od 24 sata prijaviti u sustave *eVisitor* sve osobe kojima u objektu za smještaj pruža uslugu noćenja i u roku od 24 sata od odlaska, objavitih njihov boravak, te voditi popis turista (gosta). Popis turista vodi se, a prijava i odjava turista obavlja se putem sustava *eVisitor* kao središnjeg elektroničkog sustava prijave i odjave turista u RH sukladno Pravilniku o sustavu *eVisitor*.⁹ Mjesno nadležna turistička zajednica osigurava nositeljima OPG-a stručnu pomoć i u tu svrhu provodi za njih edukacije te izdaje korisničke upute (dodjela korisničkog imena, lozinke i TAN liste za korištenje sustava *eVisitor*).

Popis turista (gosta u smještaju) vodi se posebno za svaki OPG. U popis turista upisuju se podaci o OPG-u i turistu (gostu) koji koristi uslugu noćenja, iz čl. 4. ovoga Pravilnika.

OPG je obveznik prijave i odjave turista (gosta u smještaju) turističkoj zajednici putem sustava *eVisitor* na način određen protokolom iz čl. 7. prethodno navedenog Pravilnika.¹⁰

OPG može prijavu odnosno odjavu turista izvršiti neposredno u mjesno nadležnoj turističkoj zajednici koja je u tu svrhu dužna osigurati najmanje jedan terminal za pristup *eVisitor* sustavu i stručnu pomoć OPG-u.

7.2. Plaćanje turističke pristojbe za pružanje usluge smještaja na OPG-u

Odredbom čl. 4. ZTP-a propisano je da turističku pristojbu u skladu s odredbama ovoga Zakona i njegovih provedbenih pravilnika, plaćaju između ostalog i osobe koje pružaju ugostiteljske usluge smještaja na OPG-u. Prema čl. 12. ZTP, OPG turističku pristojbu plaća u godišnjem paušalnom iznosu za svaki krevet (glavni i pomoćni) u objektu vrste soba, apartman i ruralna kuća za odmor, odnosno za smještajnu jedinicu u kampu i kamp-odmorištu (kamp mjesto i kamp parcela), dok za objekt za robinzonski smještaj koji se koristi za pružanje usluga smještaja, prema kapacitetu objekta. Odluku o visini godišnjeg paušalnog iznosa turističke pristojbe za objekte OPG-a za općine i gradove na svom području, uz mišljenje lokalnih turističkih

⁹ Nar. nov., br. 42/20.

¹⁰ Prijava i odjava turista koji se upisuju u sustav *eVisitor* provodi se putem sigurnog pristupa ovom sustavu kroz protokol koji sadrži cjelokupni proces i uvjete za sigurno i ispravno obavljanje elektroničke prijave i odjave turista odnosno automatsku razmjenu podatka. Opće uvjete korištenja sustava *eVisitor* utvrđuje Hrvatska turistička zajednica uz suglasnost Ministarstva turizma i sporta.

zajednica, donosi županijska skupština odnosno Gradska skupština Grada Zagreba, uz mišljenje Turističke zajednice Grada Zagreba za područje Grada Zagreba. Visina turističke pristojbe može se odrediti za najviše dva sezonska razdoblja, s tim da jedno sezonsko razdoblje traje od 1. travnja do 30. rujna tekuće godine.¹¹ Odluka se mora donijeti i objaviti na mrežni stranicama županije odnosno Grada Zagreba do 31. siječnja tekuće godine za slijedeću godinu. Najniži i najviši godišnji paušalni iznos turističke pristojbe propisan je za OPG-ove u čl. 2. st. 2. Pravilnika o najnižem i najvišem iznosu turističke pristojbe.¹² Ako nadležno predstavničko tijelo ne donese odluku o visini godišnjeg paušalnog iznosa turističke pristojbe, kao i za područje općine ili grada za koje nije osnovana turistička zajednica, **primjenjuje se najniži paušalni iznos turističke pristojbe** utvrđen prethodno navedenim Pravilnikom.¹³

Godišnji paušalni iznos turističke pristojbe	Smještaj na OPG-u (soba/apartman/ruralna kuća za odmor)(po krevetu)	Smještaj na OPG-u (kamp, kamp odmorište i objekt za robinzonski smještaj) (za svaku smještajnu jedinicu)
Najniži	26,54 €	33,18 €
Najviši	66,36 €	66,36 €

OPG godišnji paušalni iznos turističke pristojbe može uplatiti na račun u korist mjesno nadležne turističke zajednice jednokratno u punom iznosu najkasnije do 31. srpnja tekuće godine, ili u tri jednaka obroka, s tim da prvi obrok dospijeva 31. srpnja, drugi 31. kolovoza i treći 30. rujna tekuće godine (uplatnice za plaćanje turističke pristojbe preuzimaju se iz sustava *eVisitor*). Obveza uplate neplaćenog iznosa turističke pristojbe mjesno nadležnoj turističkoj zajednici zastarijeva u roku od pet godina od dana dospeljeća obveze uplate turističke pristojbe.

Dodajemo, da OPG koje pruža ugostiteljske usluge na svom gospodarstvu, na računu za naplatu gostu izvršene usluge noćenja, ne naznačuje iznos turističke pristojbe, budući se ista ne plaća po ostvareno noćenju nego u godišnjem paušalnom iznosu.

7.3. Plaćanje turističke članarine

Sukladno Zakonu o turističkim članarinama, OPG koji pruža ugostiteljske usluge na svom gospodarstvu obveznik je plaćanja turističkoj zajednici godišnjeg paušalnog iznosa turističke članarine.¹⁴ OPG plaća godišnji paušalni iznos turističke članarine za svaki krevet u sobi, apartmanu i ruralnoj kući, kao i za svaku smještajnu jedinicu u kampu i kamp-odmorištu, te prema kapacitetu u objektu za robinzonski smještaj koji se koriste za pružanje usluga smještaja.¹⁵

¹¹ Za područja općina i gradova koji se smatraju potpomognutim područjima (I. – IV. razvojna skupina JLS) sukladno Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Nar. nov., br. 3/24.), turistička pristojba određuje se u iznosu umanjenom do 30% u odnosu na visinu turističke pristojbe koja je određena za druga područja.

¹² Nar. nov., br. 71/19.

¹³ Budući su iznosi najnižeg i najvišeg godišnjeg paušala navedeni u kunama (Pravilnik nije mijenjan samo radi toga da bi se iznosi izrazili u eurima), za potrebe ovog članka, iznosu u kunama preračunati su u eure primjenom općih pravila konverzija iz Zakona o uvođenju eura (Nar. nov., br. 57/22. i 88/22.), uz fiksni tečaj 1 € = 7,53450 kn i matematičkog zaokruživanja na dvije decimale.

¹⁴ Iznimno, OPG koji sukladno poreznim propisima vodi poslovne knjige, članarinu plaća sukladno čl.10. Zakona o turističkim članarinama, u koju svrhu nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnosi Obrazac TZ 1 i dostavlja ga zajedno s godišnjom prijavom poreza na dohodak (Obrazac DOH) najkasnije do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu).

¹⁵ Iznimno, u izračun visine godišnjeg paušalnog iznosa članarine ne ubraja se broj kreveta objekta za koji je s Ministarstvom unutarnjih poslova, Ravnateljstvom civilne zaštite sklopljen Ugovor o najmu temeljem javnog poziva Ministarstva unutarnjih poslova za pojedinačni smještaj na korištenje raseljenim osobama iz Ukrajine, za godinu u kojoj se ustupa smještaj temeljem skloplje-

Godišnji paušalni iznos članarine za OPG je umnožak najvećeg broja kreveta u sobi, apartmanu i ruralnoj kući za odmor odnosno najvećeg broja smještajnih jedinica u kampu i kamp-odmorištu odnosno kapaciteta u objektu za robinzonski smještaj u prethodnoj godini, koji su utvrđeni rješenjem o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u,¹⁶ i iznosa članarine za svaki krevet odnosno smještajnu jedinicu u kampu i kamp-odmorištu odnosno kapacitet u objektu za robinzonski smještaj.¹⁷ Godišnji paušalni iznos članarine utvrđen prema prethodno navedenom izračunu, za pomoćne ležajeve umanjuje se za 50%.

Visina godišnjeg paušalnog iznosa turističke članarine za OPG koji pruža ugostiteljske usluge smještaja propisana je Pravilnikom o godišnjem paušalnom iznosu članarine za osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu i na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu i o obrascima turističke zajednice za plaćanje članarine turističkoj zajednici.¹⁸

Godišnji paušalni iznos turističke članarine	Smještaj na OPG-u (soba/apartman/ruralna kuća za odmor, objekt za robinzonski smještaj) (po krevetu)	Smještaj na OPG-u (kamp i kamp odmorište) (za svaku smještajnu jedinicu)
	3,98 €	7,96 €

Godišnji paušalni iznos članarine OPG može platiti jednokratno do 31. srpnja tekuće godine ili u tri jednaka obroka, s time da prvi obrok dospijeva 31. srpnja, drugi 31. kolovoza, a treći 30. rujna tekuće godine.

8. Turističke usluge na OPG-u

8.1. Općenito o pružanju usluga u turizmu

Turističke usluge na OPG-u spadaju u posebne oblike turističke ponude, čiji su uvjeti i način njihovog pružanja, kao i obveze pružatelja tih usluga, propisane Zakonom o pružanju usluga u turizmu (dalje: ZPUT).¹⁹ Usluge u turizmu u smislu ovoga Zakona su: pružanje usluga turističke agencije, turističkog vodiča, voditelja putovanja, turističkog animatora, turističkog predstavnika, usluge u posebnim oblicima turističke ponude (turističke usluge u nautičkom turizmu, turističke usluge zdravstvenog turizma, turističke usluge u kongresnom turizmu, usluge aktivnog i pustolovnog turizma, turističke usluge ribolovnog turizma, **turističke usluge na poljoprivrednom gospodarstvu**, uzgajalištu vodenih organizama, lovištu i u šumi šumoposjednika, usluge iznajmljivanja vozila odnosno *rent-a-car*, usluge turističkog ronjenja) i usluge iznajmljivanja opreme za šport i rekreaciju turistima. Uz uvjete propisane ZPUT-om, usluge u turizmu mogu pružati trgovačka društva, zadruga i obrtnici koji su registrirani za pružanje usluga, a pojedine usluge i poljoprivrednici, u koje spa-

nog ugovora. U svrhu oslobođenja od plaćanja godišnjeg paušalnog iznosa članarine za raseljene osobe iz Ukrajine kojima pružaju usluge smještaja, OPG mora nadležnoj Poreznoj upravi uz posebni obrazac TZ 2 dostaviti dokaz da je za objekt sklopljen ugovor o smještaju tih osoba.

16 Broj kreveta, broj smještajnih jedinica te kapacitet za objekte za robinzonski smještaj određuje se prema podacima iz sustava e-Visitor.

17 Iznimno, godišnji paušalni iznos članarine za OPG koji je koje su rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na svom gospodarstvu prvi put ishodio u tekućoj godini, umnožak je najvećeg broja kreveta u sobi, apartmanu ili ruralnoj kući za odmor, najvećeg broja smještajnih jedinica u kampu i kamp-odmorištu odnosno kapaciteta u objektu za robinzonski smještaj i iznosa članarine za svaki krevet, smještajnu jedinicu u kampu i kamp-odmorištu i kapacitet u objektu za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u. U ovom slučaju OPG plaća godišnji paušalni iznos članarine jednokratno do 31. prosinca tekuće godine.

18 Nar. nov., br. 14/20., 88/20., 64/21. i 148/22.

19 Nar. nov., br. 130/17., 25/19., 98/19., 42/20., 70/21. i 126/25.

daju i oni koji djelatnost poljoprivredne obavljaju u organizacijskom obliku OPG-a. Svaki OPG može turistima (gostima) pružati turističke usluge radi odmora i rekreacije uz uvjete propisane ZPUT-om, a onaj OPG koji pruža ugostiteljske usluge smještaja, za goste u smještaju može pružati pojedine usluge turističke agencije (npr. organizirati izlete, pružati uslugu turističkog transfera).

8.2. Turističke usluge na OPG-u

Turističke usluge na OPG-u podvrsta su usluga u posebnim oblicima turističke ponude.

Na OPG-u se mogu pružati slijedeće turističke usluge: omogućavanje sudjelovanja u poljoprivrednim aktivnostima kao što su: berba voća i povrća, ubiranje ljetine i sl.; omogućavanje sudjelovanja u aktivnostima akvakulture kao što su: hranidba vodenih organizama, čišćenje uzgojnih instalacija, izlov vodenih organizama, prezentacija uzgoja vodenih organizama i sl.; lov i ribolov te prezentacija načina lova i ribolova; vožnja kočijom, čamcem, biciklom, jahanje, pješaćenje i slične aktivnosti; aktivnosti aktivnog i pustolovnog turizma; iznajmljivanje prostora, sredstava, pribora i opreme za pojedinu aktivnost; iznajmljivanje prostora za izlet i piknik; provođenje programa kreativnih i edukativnih radionica vezanih za poljoprivredu, akvakulturu, tradicijske obrte i sl.; prezentacija OPG-a, lovišta i šuma te prirodnih i kulturnih vrijednosti u okviru njih; posjeti etno-zbirkama, lokalnim muzejima i sl.

ističemo...

OPG koji temeljem ishodenog rješenja nadležnog upravnog tijela o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u, na svom gospodarstvu pruža usluge smještaja u objektu za smještaj može, za najviše 50 gostiju koji koriste usluge smještaja istodobno, pružati usluge izleta i turističkog transfera, bez posredovanja turističke agencije, ali uz uvjete propisane **čl. 23. i 24.** ZPUT-a za turističku agenciju.

Izlet znači kombinaciju najmanje dviju pojedinačnih usluga za potrebe istog putovanja ili odmora, koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga (npr. posjeta etno-zbirci, lokalnom muzeju ili drugom turističkom lokalitetu), a traje manje od 24 sata i ne uključuje noćenje. **Turistički transfer** znači usluga koja se ugovara za poznatog putnika (korisnika usluge), a koja se sastoji od organiziranja turističke asistencije i prijevoza putnika i njegove prtljage između mjesta pružanja različitih usluga putovanja, a osobito između putničkih terminala (kolodvora i luka kopnenog, pomorskog, riječnog i zračnog prijevoza) i smještajnih objekata u dolasku i povratku, između smještajnih objekata, odnosno do ili od mjesta pružanja neke druge ugovorene ugostiteljske ili turističke usluge.

OPG koji pruža ugostiteljske usluge smještaja, ne može samostalno organizirati: putovanja koja traju dulje od 24 sata i uključuju jedno ili više noćenja (paket-aranžmane): izlete i pružati usluge turističkog transfera za više od 50 gostiju kojima pružaju usluge smještaja istodobno; izlete i pružati usluge turističkog transfera gostima kojima je pružaju usluge smještaja.

Ako bi OPG htio pružati ugostiteljske usluge organiziranja putovanja i turističkog okvira izvan prethodno navedenih ograničenja, tada bi za pružanje tih usluga morao angažirati turističku agenciju, jer u protivnom bi se smatralo da pruže neregistrirane usluge turističke agencije, što je sankcionirano odredbama ZZSOND-a.

8.3. Uvjeti za pružanje pojedinih turističkih usluga na OPG-u

8.3.1. Turističke usluge lova, ribolova i sudjelovanja u aktivnostima akvakulture

Nositelj dopunske djelatnosti pružanja turističke usluge lova odnosno ribolova, kao i gosti koji namjeravaju obavljati lov u lovištu odnosno ribolov u ribolovnim vodama, moraju ispunjavati uvjete za obavljanje lova propisane Zakonom o lovu²⁰ odnosno ribolova propisane Zakonom o slatkovodnom ribarstvu²¹ i njihovih provedbenih pravilnika. Za sudjelovanje u aktivnostima akvakulture na OPG-u, OPG mora od nadležnog upravnog tijela ishoditi odobrenje za obavljanje djelatnosti akvakulture, koje će se izdati ako su ispunjeni uvjeti za obavljanje djelatnosti akvakulture na OPG-u propisani Zakonom o akvakulturi²² i Pravilnikom o odobrenju za obavljanje djelatnosti akvakulture na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu²³ i uz uvjet da je djelatnost akvakulture upisana kao dopunska djelatnost na OPG-u u Upisnik OPG-ova.

8.3.2. Turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma

Turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma su aktivnosti na kopnu, vodi i zraku, na otvorenom ili neuređenom prirodnom okruženju ili u posebno uređenim i opremljenim mjestima koje zbog svojih specifičnosti predstavljaju rizik od ozljeda i njihovih posljedica za korisnika. Popis aktivnosti koje se smatraju turističkim uslugama aktivnog i pustolovnog turizma u smislu ZPUT utvrđuje Hrvatska gospodarska komora (dalje: HGK) u okviru Zajednice pustolovnog turizma i objavljuje ga na svojim mrežnim stranicama.²⁴

Za obavljanje pojedine aktivnosti aktivnog ili pustolovnog turizma, kao i za organizaciju manifestacija koje uključuju takve aktivnosti utvrđuju se posebni uvjeti, koji se mogu odnositi na opseg i razinu osposobljenosti osoba koje pružaju usluge (posjedovanje certifikata odnosno uvjerenja), sredstva komunikacije, opremu, pribor za prvu pomoć, nazočnost hitne medicinske pomoći ovisno o broju sudionika, nazočnost nadležne službe spašavanja ovisno o procjeni rizika i sl.²⁵ Za aktivnosti aktivnog i pustolovnog turizma koje se provode u

20 Nar. nov., br. 99/18., 32/19. i 32/20.

21 Nar. nov., br. 63/19.

22 Nar. nov., br. 130/17., 111/18., 144/20., 30/23. i 14/24.

23 Nar. nov., br. 15/19.

24 **Turističke usluge pustolovnog i aktivnog turizma** prema popisu na mrežnoj stranici HGK (<https://www.hgk.hr/s-turizam/turisticke-usluge-aktivnog-i-pustolovnog-turizma-popis-aktivnosti>) su:

Kanuing (*canoing*); Špiljarjenje (*caving*); Slobodno penjanje (sportskih smjerova, višedušinaca i *Deep water solo*: penjanje iznad mora); Biciklizam; Planinarjenje (*walking, hiking, trekking, ferrata*); Jahanje; Kajak po rijekama; Kajak po moru; Veslanje na dasci (*Stand up paddling*); *Rafting i INLineRaft*; Kanjoniranje (*canyoning*); *Zipline*; Aktivnosti u okviru adrenalinskih parkova; Padobranksko jedrenje/parajedriličarstvo (*Paragliding/parasailing*); *Kitesurfing/kiteboarding*; Skakanje s užetom (*Bungee jumping*). Prema mišljenju Ministarstva turizma i sporta *paintball* je turistička usluga samo ako je se pruža u okviru anderanlinskog parka, a ako je izvan, onda je to usluga iznajmljivanja opreme za sport i rekreaciju turista.

25 Stručno povjerenstvo pri HGK koje imenuje ministar turizma i sporta, utvrđuje koje se uvjerenje odnosno certifikat smatra odgovarajućim za obavljanje određene aktivnosti te posebne uvjete za obavljanje pojedine aktivnosti aktivnog ili pustolovnog turizma i za organizaciju manifestacija koje uključuju takve aktivnosti. Popis odgovarajućih uvjerenja odnosno certifikata i uvjeti za obavljanje pojedinih aktivnosti aktivnog ili pustolovnog turizma i organiziranje manifestacija koje uključuju takve aktivnosti objavljuju se na mrežnim stranicama HGK (www.hgk.hr) i Ministarstva turizma i sporta www.mint.gov.hr) U popis se upisuju i odobrenja o izvođenju pojedinih programa stručnog obrazovanja aktivnog ili pustolovnog turizma kao što su odobrenje za provođenje obuke

planinama i na nepristupačnim prostorima organizator i osobe koje ih izvode dužni su izraditi procjenu rizika, planove i procedure otklanjanja opasnosti za svaku vrstu aktivnosti i lokaciju na kojoj se usluga pruža.

OPG može odbiti pružati uslugu aktivnog ili pustolovnog turizma maloljetnicu kao i drugim osobama za koje je procjenom rizika utvrđeno da bi izvođenje aktivnosti za te osobe bilo rizično, ako korisnik nema odgovarajuću opremu koju je sukladno prethodnoj obavijesti bio dužan sam osigurati.

8.3.3. Organiziranje izleta i turističkog transfera

OPG može bez angažiranja turističke agencije za goste kojima pruža usluge smještaja organizirati izlet, pri čemu je dužan za svaku grupu od 15 do 50 putnika, tijekom cijelog putovanja, koristiti najmanje jednog voditelja putovanja koji ispunjava uvjete propisane ZPUT. Voditelj putovanja je osoba koja obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista tijekom putovanja te mora imati najmanje završenu srednju školu, a prilikom pružanja usluga na vidljivom mjestu mora nositi oznaku s naznakom „Voditelj putovanja“ i svojim imenom i prezimenom.

OPG može uslugu prijevoza putnika učesnika izleta kojeg organizira i uslugu turističkog transfera povjeriti prijevozniku koji ima licenciju sukladno posebnim propisima kojima se uređuje pojedina vrsta prijevoza, a može i samostalno obavljati prijevoz putnika ako je istodobno i prijevoznik. Iznimno OPG može prijevoz putnika u sklopu izleta i turističkog transfera obavljati osobnim vozilima i drugim prijevoznim sredstvima, kao prijevoz za vlastite potrebe, sukladno posebnim propisima kojima se uređuje pojedina vrsta prijevoza. Npr. posebni zakon kojim se uređuje prijevoz putnika u cestovnom prometu i prijevoz putnika za vlastite potrebe je Zakon o prijevozu u cestovnom prometu²⁶ i njegovi provedbeni pravilnici.

9. Obveze obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva

9.1. Obveza omogućavanja podnošenja pisanog prigovora

OPG je dužan gostima kojima pruža ugostiteljske usluge odnosno korisnicima kojima pruža turističke usluge podnošenje pisanog prigovora u objektu i bez odgađanja pisanim putem potvrditi njegov primitak, kao i omogućiti im podnošenje podnošenje pisanog prigovora putem pošte, telefaksa ili elektroničke pošte, a u objektu je dužan vidljivo istaknuti obavijest o načinu podnošenja pisanog prigovora. OPG je dužan u pisanom obliku odgovoriti na prigovor u roku od 15 dana od dana zaprimljenog prigovora te voditi i čuvati evidenciju prigovora gostiju godinu dana od dana primitka pisanog prigovora.

9.2. Obveze kod pružanja ugostiteljskih usluga

U pružanju ugostiteljskih usluga OPG je dužan: vidno istaknuti na ulazu u OPG ili u neposrednoj blizini natpisnu ploču s nazivom OPG-a u propisanom sadržaju, a u svakom objektu u svakom objektu u kojem se pružaju ugostiteljske usluge, vidno istaknuti naznaku vrste objekta, a ako je utvrđena i oznaku kategorije i kvalitete, sukladno rješenju nadležnog upravnog tijela; u svakom objektu u kojem pruža ugostiteljsku uslugu vidno istaknuti na hrvatskom jeziku i latiničnom

gorskih ili planinskih vodiča i slično, koja su odobrila nadležna državna tijela odnosno institucije u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi.

26 Nar. nov., br. 41/18., 30/21., 89/21. – Odl. Ust.s., 114/22. i 136/24.

pismu (uz to može i na nekom drugom svjetskom jeziku) cjenik koji sadržava cijene ugostiteljskih usluga koje se nude (a ako odobrava popust i uvjete pod kojima popust odobrava) te informaciju da ja turistička pristojba uključena u cijenu, te se pridržavati istaknutih cijena; na vidljivom mjestu u objektu istaknuti oznaku o zabrani usluživanja, odnosno konzumiranja alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol (npr. pivo, čaj s rumom) osobama mlađim od 18 godina (i pridržavati se te zabrane); utvrditi normative namirnica, pića i napitaka za pojedino jelo, piće i napitak, ako takve usluge pruža, i pružiti usluge po utvrđenim normativima, normativ za vrijeme rada imati u objektu te na zahtjev normativ predočiti gostu; za svaku pruženu uslugu, izdati gostu čitljiv i točan račun s naznačenom vrstom, količinom i cijenom (i odobrenim popustom ako se primjenjuje) sukladno poreznim propisima kojima se uređuje ispostavljanje i sadržaj računa, osim u slučaju ako račun za usluge pružene gostu izdaje turistička agencija; voditi popis gostiju putem sustava *eVisitor* na propisani način, osim u slučaju ako popis gostiju za OPG vodi turistička agencija; pružati ugostiteljske usluge koje su utvrđene rješenjem nadležnog upravnog tijela (u uvjetima posebnih okolnosti²⁷ mogu se pružiti samo pojedine od tih usluga); prilikom oglašavanja i reklamiranja usluga i isticanja poruka u promidžbenim materijalima, koristiti samo oznaku propisane vrste, kategorije i oznake kvalitete utvrđene rješenjem nadležnog upravnog tijela, a prilikom oglašavanja i reklamiranja usluga s poreznim obveznicama iz Europske unije, istaknuti porezni broj, odnosno PDV identifikacijski broj; na ulazu u objekt vidno istaknuti obavijest o radnom vremenu, radnim i neradnim danima (unutar radnog vremena određenog odlukom predstavničkog tijela JLS na području na kojem se nalazi OPG), ili istaknuti obavijest da posluje i uz prethodni dogovor, odnosno samo uz prethodni dogovor i na poziv, u kom slučaju obavijest mora sadržavati podatke o kontaktu (telef. broj i e-mail adresa), te se pridržavati tako istaknute obavijesti.

9.3. Obveze kod pružanja turističkih usluga

OPG koji pruža turističku uslugu mora: objaviti uvjete, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge na hrvatskom jeziku, a može ih istodobno objaviti i na nekom drugom putniku jasnom i razumljivom jeziku, i pridržavati se tih uvjeta, sadržaja i cijena; za svaku izvršenu uslugu korisniku izdati račun, sukladno propisima kojima se uređuje izdavanje i čuvanje računa.

Prilikom pružanja turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma, OPG je obvezan: odgovarajuću opremu za pružanje usluge, uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu prema važećim standardima, držati u ispravnom stanju; upotrebljavati opremu prema uputama proizvođača; prilikom nuđenja usluge navesti koju osobnu opremu za sigurnu realizaciju aktivnosti mora imati sam korisnik, a koju će u okviru cijene usluge osigurati pružatelj usluge; prije započinjanja pružanja usluge istaknutom informacijom u pisanom obliku i usmeno upoznati korisnika usluge s vrstama rizika provođenja usluge, načinom korištenja opreme te s procjenom rizika, planovima i procedurama otklanjanja opasnosti; osigurati korisnika usluge od posljedica nesretnog slučaja i staviti mu na raspolaganje informaciju

²⁷ Odredbom čl. 9. ZUD-a propisano je da Stožer civilne zaštite RH može odlukom privremeno urediti ili zabraniti rad svih ili pojedinih skupina i vrsta ugostiteljskih objekata ili ograničiti radno vrijeme pojedinih ili svih skupina i vrsta ugostiteljskih objekata propisanih člankom 9. ovoga Zakona te pružatelja ugostiteljskih usluga u domaćinstvu i na OPG-u na cijelom ili pojedinom području RH, u uvjetima posebnih okolnosti. Posebne okolnosti« podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu.

o uvjetima osiguranja sklopljenog s osiguravateljem u RH ili državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora ili Švicarskoj Konfederaciji; za pružanje usluge angažirati osobu koja ima odgovarajuće domaće ili strano uvjerenje odnosno certifikat kojim se utvrđuje sposobnost i razina vještine obavljanja aktivnosti; te ispunjavati propisane posebne uvjete za pružanje ovih usluga.

9.4. Obveza vođenja Evidencije o pruženim uslugama OPG-a

Odredbom čl. 27. st.4. Zakona o OPG-u propisano je da je nositelj OPG-a obavezan voditi Evidenciju o proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda proizvedenih na OPG-u i Evidenciju o pruženim uslugama OPG-a k te o tome izvještavati Agenciju. Odredbom čl. 15. Pravilnika o Upisniku OPG-ova propisano je da nositelj OPG-a pružene usluge mora evidentirati u Evidenciji o pruženim uslugama OPG-a prema obrascu iz Priloga 8. ovoga Pravilnika (u daljnjem tekstu: Evidencija). Evidencija se popunjava putem AGRONET sustava najkasnije do 15. svibnja tekuće godine za pružene usluge u prethodnoj kalendarskoj godini prema uputama za vođenje evidencija koje objavljuje Agencija na svojoj mrežnoj stranici. Pružene usluge u Evidenciji se izražavaju brojem izdanih računa o pruženim uslugama i ostvarenom prometu. Evidenciju u pisanom zapisu nositelj OPG-a mora čuvati najmanje dvije godine, radi davanja iste na uvid na ovlaštenom inspektoru na njegov zahtjev.

Primjer Evidencije o pruženim ugostiteljskim uslugama OPG-a:28

EVIDENCIJA O PRUŽENIM USLUGAMA OPG-A ZA GODINU 2024.		
Vrsta usluge (oznaka ili opis)	Broj evidentiranih usluga	Promet (u eurima)
4. PRUŽANJE UGOSTITELJSKIH, TURISTIČKIH USLUGA NA OPG-U		
4.1. pružanje ugostiteljskih sukladno propisima koji uređuju ugostiteljsku djelatnost:		
4.1.3. objekt vrste izletište	380	12.400,00
4.1.5. objekt vrste apartmani	80	8.000,00
4.2. pružanje usluga u turizmu sukladno propisima koji uređuju usluge u turizmu:		
4.2.4. vožnja kočijom i jahanje, pješšačenje	100	1.500,00
4.2.11. pružanje usluge izleta i turističkog transfera za goste koji koriste usluge smještaja	80	800,00

²⁸ Pojašnjenje upisanih podataka o pruženim ugostiteljskim uslugama OPG-a: OPG je u 2024 godini pružao 80 ugostiteljskih usluga smještaja u apartmanu za 4 osobe, po cijeni od 100,00 €/noć, za što je izdao 80 računa, te na razini godine, od tih usluga ostvario ukupan promet od 8.000,00 €. U objektu vrste izletište, pruženo je 80 usluga punog pansiona za goste u smještaju po cijeni od 20,00 €/osoba odnosno 80,00 € za 4 osobe, za što je izdao 80 računa, te je na razini godine od te usluge ostvareno ukupno 6.400,00 € prometa. Nadalje, u objektu vrste izletište, za ukupno 300 izletnika pružena je i usluga prehrane (jela i pića) po cijeni od 20,00 €/osobi, za što je izdao 300 računa, te je od tih usluga ostvareno ukupno 6.000,00 € prometa. Na temelju prethodno opisanog, ukupno je u objektu vrste izletište evidentirano na razini godine 380 ugostiteljskih usluga, izdano isto toliko računa, te ostvaren ukupan promet od 12.400,00 €

Pojašnjenje upisanih podataka o pruženim uslugama u turizmu OPG-a:

OPG je u 2024 godini gostima u smještaju i u izletištu pružao ukupno 100 turističkih usluga vožnje kočijom po okolici OPG-a, po cijeni od 15,00 €/osobi, za što je izdao 100 računa, te ostvareno ukupno 1.500,00 € prometa. Nadalje, za goste u smještaju pruženo je ukupno 80 usluga turističkog transfera (od željezničke stanice do OPG-a i obrnuto) po cijeni od 10,00 €, za što je izdao 80 računa, te ostvareno ukupno 800,00 € prometa.

